

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література
(англійська))»
мова навчання – українська**

Слов'янськ – 2020 р.

Розробник:

Чернякова О.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

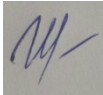
Рецензенти:

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор кафедри логопедії та спеціальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 1 від «__27__» _____серпня_____ 2020 р.

Завідувач кафедри кандидат психологічних наук, доцент Шайда Н.П.

Затверджено та рекомендовано до впровадження Вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

«_28_» __серпня__ 2020 р., протокол № _1__

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія педагогічної діяльності»

Кількість кредитів	4 кредитів ECTS, 120 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 90 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	I рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Чернякова Олеся Володимирівна - кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології.
Контактна інформація	✉ cherniakovaolesia@gmail.com
Консультації	🕒 Консультації проводяться кожний вівторок з 13.00 до 14.00, каб. 605 центрального корпусу. ✍ Поточні питання щодо навчальної дисципліни (у разі неможливості відвідування консультації) можна з'ясувати, надіславши ✉ на електронну пошту cherniakovaolesia@gmail.com (в темі листа зазначити назву навчальної дисципліни)
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Психологія педагогічної діяльності» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мова і література (англійська))» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології педагогічної діяльності та її структурних елементів.

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» полягає у засвоєнні майбутніх фахівців загальної середньої освіти теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності.

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі набувають **компетентностей, відповідно до освітньої програми:** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово (за ЗК1 ОП); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК4 ОП); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (за ЗК6 ОП); здатність генерувати нові ідеї (креативність). (за ЗК10 ОП); здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність застосовувати softskills у практичних ситуаціях (за ЗК11 ОП); здатність до проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу (рівень середньої профільної освіти) (за ФК 5 ОП); здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, здатність визначати умови та ресурси професійного зростання. (за ФК17 ОП).

Ключові слова: психологія, педагогічна діяльність, учіння та навчання, виховання, мотивація, індивідуальність, педагогічна оцінка, психологічна допомога, педагогічний колектив, освіта, психологічна самоосвіта, професійне самовизначення, соціалізація, професійне вигорання, креативність, абстрактне мислення, адаптація, softskills.

Очікувані результати навчання відповідно до ОП.

Після успішного вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти опанують наступні практичні результати згідно освітньої програми: вільно

використовувати державну та іноземну мови в ситуаціях професійної комунікації як усно, так і письмово (за ПРН1 ОП).

Демонструє здатність виявляти, ставити проблему та через її всебічне вивчення знаходити професійне вирішення (за ПРН4 ОП).

Здатний критично мислити, розв'язувати професійні задачі, аналізувати, моделювати, регулювати, організовувати та спрямувати освітній процес; уміє визначити стратегію принципів пізнання суб'єктів професійно-педагогічної діяльності (за ПРН6 ОП).

Здатний демонструвати оригінальність та своєрідність мислення, нестандартний підхід до проблеми, її нове вирішення, породжувати креативні ідеї (за ПРН10 ОП).

Здатний до ефективної взаємодії з іншими людьми в професійному просторі, уміє працювати в умовах непередбачуваної ситуації, кризи та нести відповідальність за прийняття рішень, бачить складну ситуацію не як проблему, а як можливість розвитку, здатний до позитивної адаптації та успішної самореалізації в новій ситуації (за ПРН11 ОП).

Уміє створювати сприятливий психологічний клімат з метою підвищення якості освітнього процесу, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, здатний зробити освітнє середовище максимально комфортним для кожного учасника освітнього процесу (рівень середньої профільної освіти) (за ПРН16 ОП).

Володіє основами професійної культури; уміє аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності. Демонструє потенціал до самонавчання та самоосвіти; ефективно організує процес постійного вдосконалення набутого фахового досвіду (за ПРН27 ОП).

Матеріали та ресурси:

1. Гетьман Т., Кричківська Т Проблеми педагогічної психології : хрестоматія. Київ, 2017. 381с.
2. Методичні рекомендації до навчальної дисципліни “Педагогічна психологія” для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності: 053 Психологія складена для реалізації освітньо-професійної програми: Психологія (2 курс) / за ред. Л.М. Фальковська, Н.О. Никончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 100с.
3. Москалець В.П. Загальна психологія [текст]:

	<p>підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.</p> <p>4. Педагогічна психологія : підручник / Микола Борисович Євтух, Ельвіра Василівна Лузік, Наталія Віталіївна Ладогубець, Тетяна Володимирівна Ільїна. Київ : Кондор, 2018. 420 с.</p> <p>5. Шевців З. Основи соціально-педагогічної діяльності. Київ, 2019. 246с.</p> <p> Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=374).</p>
<p>Теми</p>	<p>Розділ I. Навчання і виховання як феномен педагогічної психології</p> <p>Тема 1. Основні проблеми педагогічної психології. Методи психології педагогічної діяльності.</p> <p>Тема 2. Сутність процесу навчання та його психологічні механізми.</p> <p>Тема 3. Навчальна діяльність та її структура.</p> <p>Тема 4. Поняття учіння та научіння як шляхів засвоєння соціального досвіду.</p> <p>Тема 5. Цілі, засоби і методи виховання дітей та молоді.</p> <p>Розділ II. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології.</p> <p>Тема 6. Психологія педагогічної оцінки.</p> <p>Тема 7. Психологія особистості вчителя і закономірності педагогічної діяльності.</p> <p>Тема 8. Психологія професійної освіти. Сучасні педагогічні технології. Дистанційна форма навчання та її організаційні принципи.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>Для успішного опанування здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни викладач передбачає застосування наступних методів і форм у процесі викладання: словесний метод - лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод - практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та науково-дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для</p>	<p>Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти</p>

здобувачів «Як навчатися?»	необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.
Оцінювання	Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен: ❶ Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

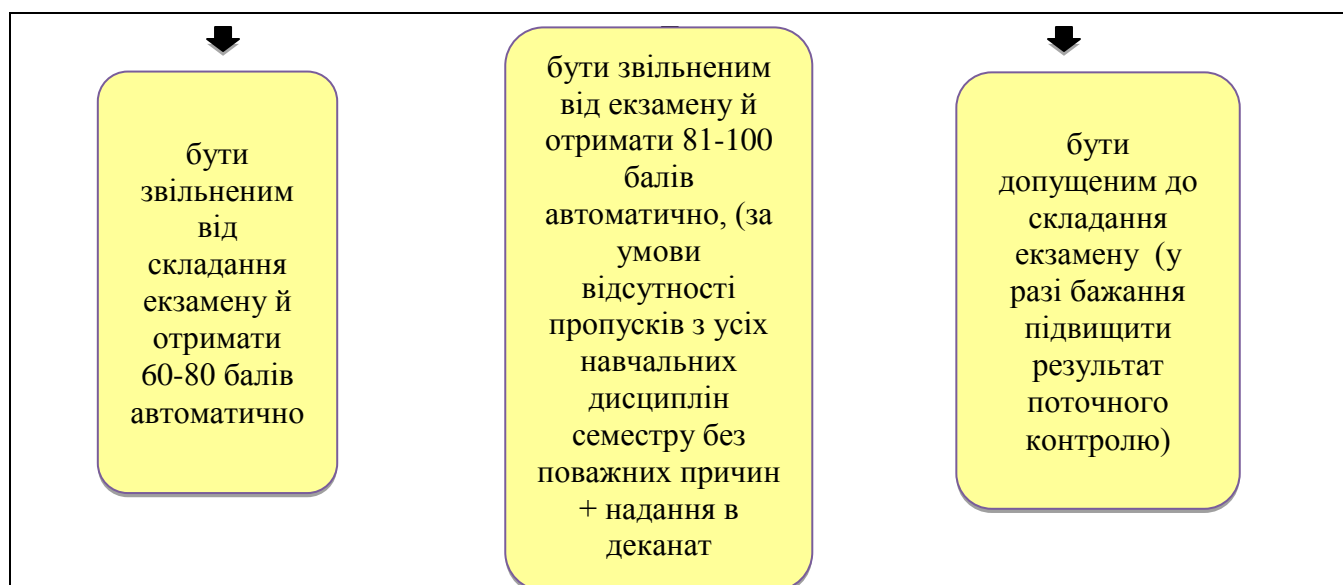
Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	3	6	4
Т 2	1	0,5	5	3	6	4
Т 3	1	0,5	5	3	6	4
Т 4	1	0,5	5	3	6	4
Т 5	1	0,5	5	3	6	4
Т 6	1	0,5	5	3	6	4
Т 7	1	0,5	5	3	8	4
Т 8	1	0,5	5	3	8	4
Разом	8	4	40	24	52	32

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	-		8	5
Т 2	-	-	5	3	8	5
Т 3	1	0,5	5	3	8	5
Т 4	1	0,5	5	3	8	5
Т 5	1	0,5	5	3	8	5
Т 6	1	0,5	5	3	8	5
Т 7	-	-	-		8	5
Т 8	1	0,5	5	2	8	5
Разом	6	3	30	17	64	40

❷ Формою підсумкового контролю є екзамен.

Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав **60 балів і вище**, то він може:

☞ екзамен складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

☞ Порядок **повторного проходження** контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ “ДДПУ”» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>).

☞ **Політика щодо відвідування занять, дедлайнів та перескладань:** відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

☞ **Політика щодо академічної доброчесності:** індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unichек. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>.

<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» в набутті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь у конструюванні особистого портфоліо, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p> <p>На своїх заняттях я впроваджую програму лояльності, яка передбачає накопиченню бонусів за відвідування занять, своєчасне креативне виконання індивідуально-творчих дослідних проєктів. Таким чином здобувач отримає наступні бонуси на іспиті: за участь у науково-практичній конференції з написанням тезисів і отриманням сертифікату, третє питання у білеті практичного напрямку, замінюється пред'явленим сертифікатом і ксероксом тезисів з вихідними даними – зараховується автоматично.</p>
--	---

Кандидат психологічних наук,

доцент кафедри загальної психології _____

_____ Чернякова О.В.